

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: **D. K.**, nar. X., r. č.: X., bytom X., právne zastúpenej JUDr. Petrom Harakálym, advokátom so sídlom v Košiciach, Kováčska č. 28, proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie** so sídlom ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, **o invalidný dôchodok**, o opravnom prostriedku podanom navrhovateľkou proti rozhodnutiu odporkyne číslo X zo dňa 15.6.2012, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Ž., č.k. 24Sd/183/2012-42 zo dňa 14. februára 2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Ž., č.k. 24Sd/183/2012-42 zo dňa 14. februára 2013 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. **z r u š u j e** a vec jej **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľke trovy konania v sume 120,53 € k rukám jej právneho zástupcu JUDr. Petra Harakályho, v lehote 10 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Ž. napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľke od 23.

októbra 2012 invalidný dôchodok v sume 149,40 € mesačne a od 1. januára 2012 podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 344/2011 Z. z. zvýšený invalidný dôchodok v sume 154,40 € mesačne.

Krajský súd tak rozhodol po tom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie, ktorým odporkyňa priznala navrhovateľke invalidný dôchodok vo výške krátenej v zmysle ust. § 73 ods. 1 a § 111 ods. 1 zákona o sociálnom poistení o polovicu z dôvodu, že navrhovateľka sa stala invalidnou v dôsledku stavu, ktorý si privodila sama požitím alkoholu, ktorú skutočnosť, že invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu, konštatujú posudkoví lekári sociálneho poistenia je v súlade so zákonom. Súd ďalej konštatoval, že vodič osobného motorového vozidla, druhý účastník dopravnej nehody zo dňa 24. októbra 2010, bol za svoju účasť na dopravnej nehode pravdepodobne potrestaný v trestnom konaní, ktorého spisovú značku ani priebeh súd nepozná. Súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 OSP, aj z dôvodu, že navrhovateľka v priebehu konania súdu nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že prítomnosť alkoholu v krvi nemal žiadny vplyv na priebeh dopravnej nehody zo dňa 24. októbra 2010.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, ktorým poukázala na to, že už v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne namietala nesprávny postup odporkyne v právnom posúdení otázky *„či sa poistenec stal invalidným v dôsledku stavu, ktorý si sám privodil“*, z ktorej následne vyvodila nesprávne závery a rozhodnutie o priznaní polovice sumy priznaného invalidného dôchodku. Trvala na tom, že odporkyňa nemala preukázané jej zavinenie na vzniku dopravnej nehody; mala len listinou preukázané, že navrhovateľka mala v krvi zistený alkohol. Táto skutočnosť však ešte nepreukazuje splnenie zákonných podmienok priamej príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, ktorá je otázkou skutkovou a nie právnou. Nemôže teda obstať tvrdenie odporkyne a odkaz na vyjadrenie Kysuckej nemocnice v Čadci preukazujúci obsah alkoholu v krvi navrhovateľky.

Takýto postup označila za rozporný s obsahom § 195 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ktorý ukladá odporkyňi povinnosť zisťovať nie len skutočnosti v neprospech účastníka konania, ale aj v jeho prospech.

Trvala na tom, že vo veci skutkových okolnosti dopravnej nehody mala odporkyňa dostatok kvalifikovaných vedomostí o celkovom úrazovom deji i skutočnosti, kto spôsobil

stav, ktorý bol príčinou invalidity navrhovateľky. Preukazuje to obsah predložených lekárskejších správ, ale aj odporkyňou vypracovaný odborný posudok o invalidite v prílohe rozhodnutia, z ktorého vyplýva, že odporkyňa mala vedomosť o tom, že navrhovateľka, „54 ročná textilná robotníčka 24. októbra 2010 zrazená ako cyklistka osobným automobilom, utrpela polytraumu ... .“

Ide teda o dôkaz, že odporkyňa mala vedomosť o tom, že nie navrhovateľka si privodila stav poškodenia zdravia, ale toto poškodenie, v dôsledku ktorého sa stala invalidnou bolo spôsobené inou osobou.

Za nesprávne označila rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý prisvedčil uvádzaným argumentom odporkyne a tiež tvrdeniu obsahujúce vyjadrenie Kysuckej nemocnice v Čadci, podľa ktorého: „*odobratá krv na zistenie prítomnosti alkoholu v krvi s pozitívnym výsledkom, ktorý je konkretizovaný v uvedenej odpovedi. Na základe uvedeného potvrdenia konštatoval posudkový lekár, že invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu*“, ktoré označila za nepravdivé, pretože posudkový lekár mal vedomosť, že vznik invalidity nebol spôsobený použitím alkoholu, ale tým, že bola zrazená osobným motorovým vozidlom. Nie je preto správna úvaha a záver odporkyne, že navrhovateľka si sama privodila poškodenie na zdraví, pretože požitie alkoholického nápoja nebolo v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia.

Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa aj keď nemala preukázané vlastné zavinenie navrhovateľky na poškodenom zdraví, rozhodla o obmedzení sumy dávky na polovicu podľa § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., čím sa jej rozhodnutie stalo nezákonným a neodôvodneným, v rozpore s ustanovením § 195, § 196 a § 209 zákona č. 461/2003 Z. z., čo odôvodňuje návrh na jeho zrušenie.

Podaním z 12. novembra 2013 doručeným odvolaciu súdu prostredníctvom súdu prvého stupňa dňa 19. novembra 2013, zástupca navrhovateľky predložil kópiu uznesenia Krajského súdu v Ž. zo 17. septembra 2013, č. k. 1 To/74/2013-378, z ktorého vyplýva, že o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/8/2012 z 30. januára 2013 rozhodol menovaný súd tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného P. zamietá, pretože nie je dôvodné.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Podľa jej názoru navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu

a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pripomenula, že skutočnosť, že invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu, konštatujú posudkoví lekári sociálneho poistenia. Ide o základný popis príčiny navrhovateľkinej invalidity, nie o konštatovanie zavinenia. Naopak, posudkový lekár sociálneho poistenia konštatuje, že navrhovateľke bol nameraný alkohol v krvi, a preto sa stala invalidnou v dôsledku stavu, ktorý si privodila sama požitím alkoholu, preto námietku navrhovateľky v tomto smere označila za neopodstatnenú.

Odporkyňa mala za preukázané, že navrhovateľke bol zistený alkohol v krvi a skutočnosti, ktoré navrhovateľka popisuje v odvolaní o priebehu nehody, nepreukázala pripojením žiadnych dokladov. Zavinenie vodiča ako jedinej príčiny uvedenej dopravnej nehody teda nie je preukázané. V súlade s navrhovateľkou citovaným ustanovením § 195 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. teda odporkyňa postupovala správne, keď vzhľadom na preukázaný alkohol v krvi navrhovateľky a vzhľadom na konštatovanie posudkového lekára sociálneho poistenia na účely aplikácie ustanovenia § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodla o priznaní invalidného dôchodku v zníženej sume.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.), dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné a rozsudok krajského súdu je preto potrebné zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť. Rozsudok vyhlásil dňa 29. júla 2014, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Predmetom odvolacieho konania je rozsudok krajského súdu, ktorým tento potvrdil rozhodnutie odporkyne o priznaní invalidného dôchodku kráteného o polovicu z dôvodu uvedeného v ust. § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon). Odvolací súd v medziach dôvodov odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté

rozhodnutie správneho orgánu a konanie tomuto rozhodnutiu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podmienky nároku na invalidný dôchodok stanovuje zákon č. 461/2003 Z.z. v ustanovení § 70 a nasl., podľa ktorých poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok (ods. 1).

Podľa § 71 ods. 1 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 111 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma invalidného dôchodku je polovica sumy invalidného dôchodku, ak sa poistenec stal invalidným *v dôsledku stavu, ktorý si privodil sám požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok.*

Podľa § 195 ods. 1 organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

(2) Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 196 ods. 1 dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ako dôkaz použiť výpoveď svedkov, ktorých pred výpoveďou poučí o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ustanoviť znalca podľa osobitného predpisu, ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok.

(4) Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť.

(5) Ako dôkaz možno použiť tlačené produkty alebo fotografické produkty výpočtovej techniky, mikrografickej techniky a inej podobnej techniky namiesto originálu listiny, podľa ktorého boli vyhotovené.

(6) Účastník konania je povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

(7) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

Podľa § 209 ods. 1 rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu.

(3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa

v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

(4) V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa citovanými ustanoveniami odporkyňa v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu dostatočne neriadila, v dôsledku čoho jej rozhodnutie nie je v súlade so zákonom a preto neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 OSP.

V konaní nebolo sporné, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 24. mája 2012, je navrhovateľka od 23. októbra 2012 invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V predmetnom posudku posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutia zaradil podľa prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly a okrem iného konštatoval, že invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu.

Uvedený posudok bol podkladom pre rozhodnutie odporkyne zo dňa 15. júna 2012, ktorá podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľke od 23. októbra 2012 invalidný dôchodok v sume 149,40 € mesačne a od 1. januára 2012 podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 344/2011 Z. z. zvýšený invalidný dôchodok na sumu 154,40 € mesačne. Suma dôchodku bola určená aplikáciou okrem § 73 ods. 1 aj § 111 ods. 1 zákona umožňujúcim jeho krátenie za splnenia zákonom stanovených podmienok o polovicu.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, pobočky Ž. dňa 22. októbra 2012, (ktorého posudok sa v pripojenom spise nenachádza) a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie dňa 16. januára 2013. Podľa záverov posudku zo 16. januára 2013 v zdravotnom stave nenastala podstatná zmena k lepšiemu,

pretrvávajú následky po úraze zo dňa 24. októbra 2010. Celková miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 75 % (S 84/Kap. XV,F, 4.c), invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu.

Súd prvého stupňa dospel súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vecne správne a podľa § 250q ods. 2 OSP ho potvrdil.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporkyne vyplýva konštatovanie, že navrhovateľke patrí podľa § 111 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. polovica vypočítanej sumy dôchodku pretože sa stala invalidnou v dôsledku stavu, ktorý si privodila sama požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok. Uvedený záver predstavujúci strohú citáciu obsahu príslušného zákonného ustanovenia, (navyše bez špecifikácie jednej z dvoch alternatív), nie je podložený žiadnymi ďalšími vysvetľujúcimi resp. podpornými argumentmi, ktoré by ho ďalej odôvodňovali. Odporkyňa až vo svojom vyjadrení k opravnému prostriedku na výzvu súdu doplnila, že v lekárskej správe z 24. mája 2012 posudkový lekár konštatuje, že navrhovateľke bola pre dopravnú nehodu dňa 24. októbra 2012 odobratá krv na zistenie alkoholu v krvi a podľa výsledku vyšetrenia bola zistená prítomnosť etanolu v hodnote 1,05 promile.

Napadnuté rozhodnutie v úvodnej časti odôvodnenia síce zmieňuje, že výsledok posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky a poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedený v lekárskej správe z 24. mája 2012, (v ktorej posudkový lekár určil navrhovateľke mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 75 % a konštatoval, že navrhovateľke invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu), je však nepochybné, že predmetom prieskumu súdu je len rozhodnutie odporkyne o priznanom nároku na dávku a jeho výšku a nie lekárska správa (posudok), ktorá je v zmysle § 195 a 196 zákona len jedným z dôkazov predstavujúcich podklad rozhodnutia a ani jej prípadné pripojenie k rozhodnutiu odporkyne (čo však z obsahu rozhodnutia nevyplýva) nezbavuje odporkyňu povinnosti zaujať k dôkazom vykonaným v konaní (§ 196 zákona) za účelom úplného a presného zistenia skutočného stavu veci (§ 195 zákona) svoje stanovisko, a svoje úvahy, ktorými bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov zrozumiteľným spôsobom uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia (§ 209 ods. 4 zákona).

V preskúvanom rozhodnutí odporkyne takéto úvahy chýbajú a ani neskoršie vyjadrenia a dodatočné doplňovanie dôvodov tento nedostatok spočívajúci v absencii jednej

z podstatných náležitostí rozhodnutia nekonvaliduje, čo je samo osebe dostatočným dôvodom na konštatovanie nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov (§ 250j ods. 2 písm. d/ OSP) a jeho zrušenie, čo nemalo ujsť pozornosti súdu prvého stupňa.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že nie je úlohou súdov v správnom súdnictve dopĺňať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia správneho orgánu ani dopĺňať dokazovanie o skutočnostiach, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu už v administratívnom konaní pred správny orgánom a z tohto hľadiska treba považovať úvahy súdu prvého stupňa o dôvodoch pre ktoré nemohol posúdiť skutočný priebeh dopravnej nehody a splnenie povinností účastníkov cestnej premávky v nej (str. 4 rozsudku) za prejav konštatovanie nedostatočne zisteného skutkového stavu veci správny orgánom, resp. nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, čo ho malo viesť k záveru o splnení podmienok pre zrušenie napadnutého rozhodnutia v zmysle § 250j ods. 2 písm. c), resp. d) OSP.

Odporkyňa si v rámci svojho postupu pri vydaní napadnutého rozhodnutia o nároku navrhovateľky mala ustáliť svoju kompetenciu v súvislosti s interpretáciou ust. § 111ods. 1 zákona berúc do úvahy obsahovú náplň a charakter posudkovej činnosti posudkového lekára sociálneho poistenia vyplývajúci z ustanovenia § 153 zákona, a z tohto hľadiska zaujať stanovisko ku konštatovaniu vyplývajúceho z lekárskej správy z 24. mája 2012, že *invalidita vznikla v dôsledku požitia alkoholu*, ktoré je podľa názoru odvolacieho súdu v kontexte ďalších lekárske správ nachádzajúcich sa v spise poskytujúcich obraz o súvislostiach v nepriaznivých zmenách v zdravotnom stave navrhovateľky nielen nelogické, povrchné a predčasné, ale ako smerujúce k subjektívnej interpretácii § 111 ods. 1 zákona aj zjavne presahujúce rámec obsahu posudkovej činnosti upravenej v citovanom ustanovení.

Vychádzajúc zo zákona vyplývajúcej právomoci je podľa názoru odvolacieho súdu úlohou *odporkyne* preukázať naplnenie *obsahu zodpovednostnej konštrukcie* vyplývajúcej z ustanovenia § 111 ods. 1 zákona a odporkyňa nemôže na toto postavenie rezignovať len púhym odkazom na vyjadrenie posudkového lekára. V danom prípade mala odporkyňa k takémuto postupu zaujať stanovisko, ale v konečnom dôsledku mala sama na skutočnosti súvisiace so zisteným alkoholom v krvi navrhovateľky v čase vzniku stavu vyvolávajúcim invaliditu a najmä ich vzájomnej príčinnej súvislosti, /predstavujúce pre presvedčivý záver o dôvodnosti redukcie výšky priznaného nároku podľa § 111 ods. 1 zákona *rozhodujúce*

skutočnosti (§ 196 ods. 3 zákona)/, vykonať dokazovanie bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech účastníka konania (§ 195 ods. 3 zákona).

Pretože odporkyňa mala vedomosť o tom, že navrhovateľka utrpela polytraumu v dôsledku úrazu pri dopravnej nehode mala za týmto účelom prípadne vyzvať navrhovateľku na súčinnosť pri získaní dôkazov (najmä tých, ktoré podporujú jej tvrdenia - § 196 ods. 6 zákona), hoci treba pripomenúť, že ani prípadná pasivita účastníka konania nezavaruje správny orgán povinnosti *vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci* (§ 196 ods. 6 zákona) najmä v situácii, ak *dôkazné bremeno* na preukázanie naplnenia obsahu zákonného ustanovenia § 111 ods. 1 zákona leží na konajúcom správnom orgáne.

Nemožno totiž opomenúť skutočnosť, že preto aby odporkyňa mohla pristúpiť k redukcii výšky priznaného nároku navrhovateľky (sankcia právnej normy) sama musela preukázať, že nastala situácia (dispozícia právnej normy) predpokladaná zákonom (hypotéza právnej normy), z toho dôvodu neobstojí jej argumentácia uvádzaná (len) v jej vyjadreniach, že *„navrhovateľka nepripojila žiadne doklady, ktoré by preukazovali, že prítomnosť alkoholu v krvi nemala žiadny vplyv na uvedenú dopravnú nehodu“* (s ktorou sa stotožnil aj súd prvého stupňa) pretože takýto postup predstavuje nielen neprípustné presunutie dôkazného bremena na navrhovateľku, ale aj popretie tzv. negatívnej dôkaznej teórie, podľa ktorej nemožno dokazovať neexistujúcu skutočnosť.

Vedomosť o možnej existencii iného konania (trestného), v ktorom bolo možné získať podrobnejšie a kvalifikované informácie o okolnostiach dopravnej nehody, ktorého bola navrhovateľka účastníčkou (navrhovateľka už v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne poukazovala na to, že jej úraz, v dôsledku ktorého sa stala invalidnou, zavinil vodič motorového vozidla svojou nesprávnou technikou a spôsobom jazdy nedovolenou rýchlosťou) a preto nepochybne významné pre predmetné konanie súd prvého stupňa síce naznačil v odôvodnení svojho rozhodnutia, ale namiesto konštatovania pre posúdenie veci nedostačujúceho zistenia skutkového stavu správnym orgánom, vyvodil z takéhoto zistenia relevantným spôsobom v konaní nepodložený a predčasný záver o preukázaní, že navrhovateľka sa stala invalidnou v dôsledku stavu, ktorý si privodila sama požitím alkoholu.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku a pretože dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu odporkyňou je nedostatočné pre posúdenie veci a ani odôvodnenie jej rozhodnutia neposkytuje dostatok dôvodov na jeho preskúmanie, čo neodôvodňovalo potvrdenie takéhoto rozhodnutia súdom prvého stupňa, rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil z dôvodov podľa § 250j ods. 2, písm. c) a d) OSP a vec jej vrátil na nové konanie (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP).

V novom konaní, v ktorom je správny orgán viazaný právnym názorom súdu, odporkyňa doplní dokazovanie v naznačenom smere o podklady vyplývajúce z identifikovaného trestného konania voči účastníkovi dopravnej nehody, ktorej účastníčkou bola aj navrhovateľka ako poškodená, rozhodne ktoré z dôkazov vykoná (§ 196 ods. 6 zákona) po posúdení ich relevantnosti z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti a pravdivosti, vyvodí z nich pre svoje rozhodnutie záver a svoje úvahy, ktorými bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov zrozumiteľným spôsobom uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia (§ 209 ods. 4 zákona).

Vzhľadom na úspech navrhovateľky v konaní rozhodol odvolací súd o trovách konania podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, že odporkyňu zaviazal zaplatiť jej náhradu trov konania predstavujúcich náklady právneho zastúpenia vyčíslené právnym zástupcom v zmysle vyhl. MSSR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 2 úkony x 58,69 € (prevzatie, odvolanie) 117,38 €, 1 úkon x 60,07 € (odvolanie), režijný paušál rok 2012 - 2 x 7,63 € = 15,26 €, režijný paušál rok 2013 - 1 x 7,81 €, trovy spolu 200,88 €, 20 % DPH, 40,18 €, tak, že uplatnenú sumu **241,06 €** (tarifná odmena advokáta celkom), krátil **o 1/2 na sumu 120,53 €** podľa ustanovenia § 150 ods. 1 OSP.

Podľa § 150ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. *Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.*

Z hľadiska dôvodov hodných osobitného zreteľa odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľka napriek tomu, že jej boli známe skutočnosti a dôkazy relevantné pre rozhodnutie o jej nároku pochádzajúce najmä z trestného konania, v ktorom vystupovala ako poškodená, tieto v opravnom prostriedku nekonkretizovala a bližšie neoznačila, hoci tak podľa názoru súdu mohla urobiť bez ohľadu na prípadnú právoplatnosť rozhodnutia v predmetnom trestnom konaní.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júla 2014

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová